

STANDARDIZACIJA IZPITNIH NALOG V OKVIRU PROJEKTA »UMESTITEV IZPITOV IZ ANGLEŠČINE V SKUPNI EVROPSKI JEZIKOVNI OKVIR«

Suzana Bitenc Peharc, mag. Alenka Tratnik

1. Uvod

Državni izpitni center je jeseni 2008 začel izvajati projekt »Umestitev izpitov iz angleščine v Skupni evropski referenčni okvir za jezike«, ki ga delno financirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo za šolstvo in šport. Cilj projekta je omogočiti mednarodno primerljivost ravni zahtevnosti slovenskih izpitov iz angleščine na vseh ravneh izobraževanja in vsem, ki izpite opravijo, olajšati mobilnost, posredno pa tudi povratno vplivati na poučevanje in učenje tujih jezikov. V okviru projekta s strokovnjaki za jezikovno testiranje umeščamo slovenske izpite iz angleščine (izpita v osnovni šoli, na poklicni in splošni maturi ter izpita za odrasle) v skladu s skupnimi evropskimi standardi za jezike, zapisanimi v dokumentu »Skupni evropski jezikovni okvir« (The Council of Europe 2001).

Pri izvedbi projekta sledimo postopkom, ki jih priporoča Svet Evrope in so natančno opisani v Priročniku o umeščanju jezikovnih izpitov v Skupni evropski jezikovni okvir – v nadaljevanju Priročnik (The Council of Europe 2009). V pomoč so nam tudi druga strokovna gradiva (The Council of Europe 2004, Cizek 2001, Cizek in Bunch 2007, drugi dokumenti in priporočila Sveta Evrope).

Do konca leta 2010 smo s pomočjo sredstev ESS in MŠŠ zaključili dobro polovico vseh aktivnosti, ki so potrebne za dokončno umestitev izpitov. Standardizirali smo receptivne spretnosti omenjenih izpitov (bralno razumevanje, poznavanje in raba jezika in slušno razumevanje). Da bi v celoti izpite umestili v SEJO, bi morali standardizirati še produktivne zmožnosti (pisanje in govorjenje) in standardizacijo zaključiti z validacijo.

Za izvedbo aktivnosti smo imenovali projektno skupino, ki jo sestavljajo slovenski strokovnjaki za jezikovno testiranje, k sodelovanju pa smo povabili tudi mednarodno uveljavljenega strokovnjaka dr. Spirosa Papageorgioua z ameriške Univerze iz Michigana.

2. Skupni evropski jezikovni okvir (CEFR)

CEFR je danes eden najpomembnejših dokumentov na področju učenja, poučevanja in vrednotenja jezikovnega znanja v Evropi. Uporablja se kot referenčni vir pri nastajanju učnih načrtov, testov znanja, izpitov in učbenikov. Uporabo jezika opisuje z vidika zmožnosti, strategij in kompetenc, ki jih mora govorec razviti za uspešno komunikacijo na posameznih področjih družbenega življenja (poklicno, javno, zasebno ali izobraževalno).

Skupni evropski referenčni okvir za jezike opredeljuje skupne referenčne ravni znanja jezika. Znanje razdeli v šest osnovnih referenčnih ravni in opisuje, kaj govorec na posamezni ravni zna. Te ravni so opredeljene od nižje proti višji kot:

- A1: Vstopna raven,
- A2: Vmesna raven,
- B1: Raven sporazumevalnega praga,
- B2: Višja raven,
- C1: Raven učinkovitosti in
- C2: Raven mojstrstva.

Imena ravni (A1–C2) uporabljamo pri postavljanju standardov, v sebi pa združujejo opise posameznih ravni (gl. Prilogi 1 in 2). Za opis posameznih zmožnosti, strategij in kompetenc govorca je v CEFR objavljenih še 54 podrobnih lestvic.

3. Postavljanje standardov

Postopek postavljanja standarda temelji na odločanju o razvrstitvi kandidatov na osnovi informacij, ki jih dobimo s testiranjem. Razvrstimo jih lahko v različne kategorije (npr. ni opravil, zadovoljivo opravil, dobro opravil, odlično opravil) ali pa ugotavljamo, koliko kandidatov je doseglo oziroma ni doseglo postavljenega standarda. Minimalno število točk predstavlja mejo med tistimi, ki standard dosežejo, in tistimi, ki ga ne.

Postopek postavljanja standardov, ki je jedro postopka umeščanja izpitov v skupni evropski referenčni okvir, je natančno opisan v Priročniku in v Dodatku (The Council of Europe 2004, 2009).

Postopek postavljanja standardov mora biti veljaven. Za zagotavljanje postopkovne, notranje in zunanje veljavnosti sledimo predpisanim postopkom in zbiramo dokumente in podatke o natančnosti in doslednosti rezultatov. Za zagotavljanje zunanje veljavnosti smo se odločili za dve metodi postavljanja meje. Končno mejo postavimo po primerjanju mej po obeh metodah.

V postopku postavljanja standardov slovenskih izpitov iz angleščine sodelujejo strokovnjaki s področja jezikovnega testiranja, t.i. presojevalci (ang. *judges*). Ti se na osnovi strokovnih podlag, diskusij in statističnih podatkov odločajo o razvrstitvi postavk v posameznem testu. Vsako postavljanje standarda se izvede dvakrat, saj presojevalci pred končno odločitvijo vedno razpravljajo in soočijo mnenja.

4. Uporabljena metodologija raziskovanja

4.1 Izbor presojevalcev

Projektna ekspertna skupina sestoji iz 11 presojevalcev, tj. učiteljev angleščine v srednji oziroma osnovni šoli, visokošolskih učiteljev angleščine Univerze v Ljubljani in dveh strokovnih koordinatoric projekta. Presojevalci imajo dolgoletne izkušnje na področju jezikovnega testiranja in so ali pa so bili kot člani ene od predmetnih komisij za pripravo izpitov iz angleščine (splošna matura, poklicna matura, izpiti za odrasle, nacionalno preverjanje znanja) vključeni v sistem preverjanja in ocenjevanja znanja na državni ravni.

4.2 Uporabljeni metodi za standardizacijo izpitnih nalog

Za standardizacijo nalog sta bili izbrani dve uveljavljeni metodi, Basket in Angoff. Pri metodi Basket presojevalci ocenijo, na kateri ravni CEFR kandidat lahko odgovori na zastavljeno vprašanje/testno postavko (The Council of Europe 2009, str. 75). Metodo Basket smo uporabili, ker je praktična, jasna in preprosta za uporabo, kar smo prepoznali kot pozitivno prednost te metode. Pri drugi, tj. metodi Angoff, presojevalci vzamejo 100 mejnih kandidatov med dvema ravnema (npr. med B1 in B2), z drugimi besedami, 100 kandidatov, ki bi ravno »prestopili« mejo B1 in dosegli raven B2. Izbrane ravni se določijo na osnovi tega, na katero raven se izpit po specifikaciji umešča. Podobno kot pri prvi metodi, tudi pri metodi Angoff presojevalci za vsako testno postavko posebej določijo, koliko od 100 mejnih kandidatov bi to postavko rešilo pravilno (npr. 76 od 100), pri čemer je verjetnost pravilnega reševanja postavke osnovana na imaginarni skupini 100 kandidatov. (The Council of Europe 2009, str. 61) Kljub temu, da metoda Angoff temelji na subjektivni presoji vsakega presojevalca o tem, kdo je mejni kandidat, velja ta metoda za najpogosteje uporabljeno in najbolj znanstveno raziskano standardizacijsko metodo.

4.3 Gradivo

Za vsako standardizacijsko srečanje posebej koordinatorici projekta pripravita gradivo za presojevalce; to vključuje opisnike CEFR za posamezno zmožnost, naloge z rešitvami in navodili za ocenjevanje, posnetek (mp3) govornjenih besedil pri umeščanju nalog slušnega razumevanja, obrazec za metodo Basket in obrazec za metodo Angoff. Presojevalci gradivo prejmejo po e-pošti praviloma teden dni pred sestankom.

4.4 Delo presojevalcev

Pred vsakim sestankom presojevalci naredijo t.i. nalogo seznanjenja s opisniki CEFR; to je naloga, pri kateri presojevalci posameznemu opisniku za neko zmožnost dodelijo ustrezno raven (npr. opisnik za slušno razumevanje: *Can catch the main point in short, clear, simple messages and announcements* – A2). Seznanjenje z opisniki in dobro poznavanje le-teh je nujno za določanje ravni zahtevnosti posameznih testnih postavk pri neki izpitni nalogi. Na standardizacijskem srečanju presojevalci pregledajo korelacijo svojih ocen z ravnmi opisnikov CEFR. Opisnikom, pri katerih so odstopanja večja od ene ravni, posvetijo večjo pozornost in skušajo ugotoviti razloge in utemeljitve za razhajanja (gl. Prilogo 3).

Presojevalci nato pogledajo rezultate prvega kroga obeh metod (dodeljene ocene ravni CEFR, korelacije) za konkretne izpitne naloge, pri čemer si izmenjajo mnenja o težavnosti in dodeljenih ocenah za vsako posamezno postavko neke naloge. Ob tem utemeljijo tudi, zakaj so neko testno postavko umestili na določeno raven CEFR. Za obe metodi se po prvem krogu izračuna tudi meja za neko raven (npr. B1) za posamezno zmožnost; ta je bolj orientacijska in presojevalcem služi za osnovo za umeščanje nalog v drugem krogu. V drugem krogu presojevalci ponovijo postopek umeščanja vseh postavk na neko raven, pri čemer po lastni presoji posamezni postavki lahko dodelijo isto raven kot v prvem krogu ali pa svojo oceno spremenijo. Po drugem krogu se opravijo analize korelacij, postavi pa se tudi dokončna meja za neko raven.

Presojevalci na naslednjem sestanku uvodoma najprej pogledajo in diskutirajo o rezultatih drugega kroga, postavljeni meji in korelacijah.

5. Zaključek

Prikaz ravni in pragov

	Splošna matura	Poklicna matura	NPZ	Odrasli
Bralno razumevanje	B2 80 % točk OR in VR	B1 87 % točk	A1 – 6. razred 33 % točk A2 – 6. razred 75 % točk A2 – 9. razred 53 % točk	A2 – OR 61 % točk B2 – VR 76 % točk
Slušno razumevanje	B2 79 % točk	/	A1 – 6. razred 75 % točk A2 – 9. razred 80 % točk	A2 – OR 53 % točk B1 – OR 88 % točk B2 – VR 81 % točk
Poznavanje in raba jezika	B2 70 % točk OR 72 % točk VR	B1 60 % točk	A1 – 6. razred 64 % točk A2 – 9. razred 60 % točk	A2 – OR 43 % točk B1 – OR 82 % točk B2 – VR 74 % točk

V postopku postavljanja standardov za bralno in slušno razumevanje ter poznavanje in rabo jezika so se potrdile predvidene ravni zahtevnosti izpitov: maturitetna izpita na splošni maturi se uvrščata na raven B2, izpit na poklicni maturi na raven B1, izpit v 6. razredu osnovne šole na raven A1, izpit v 9. razredu osnovne šole na raven A2, izpit za odrasle na osnovni ravni na raven A2+, izpit za odrasle na višji ravni pa na raven B2.

Vendar velja opozoriti, da pragovi za pozitivno oceno na maturi oziroma za pridobitev certifikata za odrasle po do sedaj zbranih ocenah **niso enaki** pragovom za doseg ravni po CEFR. Na izpitu za odrasle na osnovni ravni je prag za doseg ravni A2 nekoliko nižji kot prag za pridobitev certifikata in torej nekateri od kandidatov, ki sicer ne opravijo izpita, že dosežejo raven A2, najuspešnejši na tem izpitu pa celo raven B1. Na maturitetnih izpitih in na izpitu za odrasle na višji ravni pa je prag za doseg ravni višji od praga za pozitivno oceno oziroma za pridobitev certifikata. Nekateri od kandidatov, ki uspešno opravijo izpit, ne dosegajo ravni zahtevnosti po CEFR. Po dosedanjih ocenah bi kandidati na poklicni maturi za doseg ravni B1 morali zbrati v povprečju 73 % točk, na splošni maturi v povprečju 76 % oziroma 77 % točk za doseg ravni B2 in na izpitu za odrasle na višji ravni prav tako v povprečju 77 % točk za doseg ravni B2. Glede na podatke s standardizacije raven B1 pri poklicni maturi doseže 45 % kandidatov, raven B2 pri splošni maturi pa 44 % vseh kandidatov, ki opravljajo splošno maturo.

Na izpitih na NPZ učenci dobijo povratno informacijo o dosežkih v obliki točkovne ocene in zbranih odstotnih točkah. Ne določa se meje za uspešno opravljen izpit oziroma za posamezne ocene. Po dosedanjih ocenah bi morali učenci v 6. razredu za doseg ravni A1 v povprečju zbrati 57 % točk, učenci v 9. razredu pa za doseg ravni A2 v povprečju 64 % točk. Glede na podatke s standardizacije izpitnih nalog ta prag preseže 80 % učencev v 6. razredu in 67 % učencev v 9. razredu.

6. Literatura

Cizek, G. J. (ur.). 2001. *Setting Performance Standards, Concepts, Methods, and Perspectives*. Mahwah, New Jersey, London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Cizek, G. J. & M. B. Bunch. 2007. *Standard Setting, A Guide to Establishing and Evaluating Performance Standards on Tests*. Thousand Oaks, London, New Delhi: SAGE Publications.

Papageorgiou, S. 2009. *Setting cut scores on the common European framework of reference: workshop results for the Matura*. Neobjavljeno tehnično poročilo.

The Council of Europe. 2009. *Relating Language Examinations to the Common European Framework of Reference for Languages: learning, Teaching, Assessment (CEFR). A Manual*. Strasbourg: Language Policy Division.

The Council of Europe. 2004. *A Reference Supplement*. Strasbourg: Language Policy Division.

The Council of Europe. 2001. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*. Council of Europe, Modern Languages Division, Strasbourg.

SPLOŠNA (ŠESTSTOPENJSKA) SAMOOCENJEVALNA LESTVICA

OSNOVNI UPORABNIK	A1	Razume in zna uporabljati vsakdanje izraze in najosnovnejše besedne zveze, s katerimi želi doseči konkretne cilje. Zna predstaviti sebe in druge, spraševati in odgovarjati na vprašanja o osebnih podatkih, npr. kje določena oseba živi, o ljudeh, ki jih pozna, in stvareh, ki jih ima.
	A2	Razume povedi in pogosto besedišče, ki se nanaša na najbolj temeljne stvari (npr. osnovni osebni in družinski podatki, nakupovanje, neposredno življenjsko okolje, zaposlitev). Sposoben je preprostega vsakdanjega sporazumevanja, pri katerem gre za neposredno izmenjavo informacij o splošnih vsakodnevnih stvareh. S preprostimi izrazi zna opisati svoje poreklo in izobrazbo, neposredno življenjsko okolje in stvari, ki se nanašajo na trenutne potrebe.
SAMOSTOJNI UPORABNIK	B1	Razume bistvene točke jasnih besedil v standardnem jeziku, kadar gre za znane reči v službi, šoli, prostem času itd. Znajde se v večini situacij, ki se lahko pojavijo na potovanju po deželah, v katerih ta jezik govorijo. Zna tvoriti preprosta, povezana besedila povezane s splošnimi temami ali temami, ki ga zanimajo. Zna poročati o izkušnjah in dogodkih, opisati sanje, želje in ambicije ter na kratko razložiti svoja pričanja in načrte.
	B2	Razume poglobitve misli zahtevnih besedil, ne glede na to, ali obravnavajo stvarno ali abstraktno tematiko; razume tudi strokovne razprave s svojega strokovnega področja. Izraža se dovolj spontano in tekoče, da se lahko v vsakdanjih stikih sporazumeva z naravnimi govorniki brez prehudega napora za obe strani sogovornikov. Zna oblikovati jasna in natančna besedila v zvezi s široko paleto tem in pojasniti svoj pogled na določeno vprašanje, kar vključuje tudi razlago prednosti in slabosti različnih možnosti.
UČINKOVITI UPORABNIK	C1	Razume zahtevnejša, daljša besedila in lahko prepozna skrite pomene. Zna se spontano in tekoče izražati, ne da bi pri tem preveč očitno iskal ustrezne izraze. Zna učinkovito in prilagodljivo uporabljati jezik, tako v družabne kot tudi v učne in strokovne namene. Zna se jasno, strukturirano in izčrpno izražati v zvezi z zahtevnimi vsebinami, pri čemer pravilno uporablja različna sredstva za povezovanje (zgradbo) besedila.
	C2	Brez težav razume vse, kar prebere ali sliši. Povzeti zna informacije, dobljene iz različnih pisnih in govornih virov, ter povezano podati utemeljitve in razlage. Izraža se tekoče, spontano in natančno ter zna tudi pri zahtevnih temah razločevati majhne pomenske odtenke.

Priloga 1: Splošna 6-stopenjska lestvica, The Council of Europe

(<http://www.europass.si/files/userfiles/europass/SPLO%C5%A0NA%20%28SESTSTOPENJSKA%29%20samoocenjevalna%20jezikovna%20%20LESTVICA.doc>)

		A1	A2	B1	B2	C1	C2
RAZUMEVANJE	Slušno razumevanje	Pri počasnem in razločnem govoru razumem posamezne pogosto rabljene besede in najosnovnejše besedne zveze, ki se nanašajo name, mojo družino in neposredno življenjsko okolje.	Razumem besedne zveze in pogosto besedišče, ki se nanaša na najbolj temeljne reči (npr. najosnovnejši osebni in družinski podatki, nakupovanje, geografija določenega območja, zaposlitev). Sposoben sem ujeti glavno misel kratkih, preprostih, jasno oblikovanih sporočil in obvestil.	Pri razločnem govorjenju v standardnem jeziku razumem glavne točke, kadar gre za znane reči, s katerimi se redno srečujem na delu, v šoli, prostem času, itd. Če je govor razmeroma počasen in razločen, razumem tudi glavne misli mnogih radijskih in televizijskih oddaj, ki se ukvarjajo z aktualnimi problemi ali temami, ki me osebno ali profesionalno zanimajo.	Razumem daljše govorjenje in predavanja in sem sposoben slediti celo bolj zapletenim pogovorom, pod pogojem, da je tema dovolj splošna. Razumem večino televizijskih poročil in oddaj o aktualnih zadevah. Razumem večino filmov v standardnem narečju.	Razumem daljše govorjenje, četudi ni natančno strukturirano in razmerja niso izražena jasno, temveč so samo nakazana. Brez posebnega napora razumem televizijske oddaje in filme.	Nimam težav pri razumevanju kakršnegakoli jezika, govorjenega v živo ali posredovanega preko medijev, četudi je tempo govorjenja hiter. Potrebujem pa nekaj časa, da se navadam dialekta.
	Bralno razumevanje	Razumem posamezna pogosto rabljena poimenovanja, besede in preproste povedi, npr. na obvestilih, plakatih in v katalogih.	Sposoben sem brati zelo kratka, preprosta, vsakdanja besedila, kot so reklame, prospekti, jedilniki in urniki. V njih sem sposoben poiskati natančno določen, predvidljiv podatek. Razumem kratka in preprosta osebna pisma.	Razumem besedila, katerih jezik je pretežno vsakdanji ali povezan z mojim delom. Razumem opise dogodkov, občutij in želja, pa tudi osebna pisma.	Sposoben sem brati članke in poročila, ki se ukvarjajo s trenutnimi problemi in v katerih pisci zastopajo določena stališča ali poglede. Razumem sodobno literarno prozo.	Razumem dolga, zapletena besedila z veliko podatki pa tudi literarna besedila. Všeč mi je slogovna različnost. Razumem specializirane članke in daljša tehnična navodila, četudi se ne nanašajo na moje področje.	Z lahkoto berem praktično vse vrste zapisanih besedil, tudi ko gre za abstraktna, po jeziku in zgradbi zapletena besedila, npr. priročnike, strokovne članke in literarna dela.
GOVORJENJE	Govorno sporazumevanje	Znam se preprosto pogovarjati, če je sogovornik pripravljen svoje izjave ponoviti počasneje ali jih parafrazirati in če mi je pripravljen pomagati pri oblikovanju misli. Znam postavljati in odgovarjati na preprosta vprašanja, ki se tičejo trenutnih potreb ali splošnih tem.	Sposoben sem se sporazumevati o preprostih vsakodnevnih opravilih, kar zahteva neposredno izmenjavo informacij v zvezi splošnimi temami in vsakodnevnimi opravili. Znajdem se v krajših družabnih srečanjih, čeprav ponavadi ne razumem dovolj, da bi se lahko samostojno pogovarjal.	Znajdem s v večini situacij, ki se pogosto pojavljajo na potovanju po deželi, kjer se ta jezik govori. Sposoben sem se tudi nepripravljen vključiti v pogovor v zvezi z splošnimi temami, temami, ki me osebno zanimajo, ali takimi, ki se tičejo vsakdanjega življenja (npr. družine, hobijev, dela, potovanj in aktualnih dogodkov).	Sposoben sem se precej tekoče in spontano izražati, tako da se brez večjih težav sporazumem z rojenimi govorniki. Lahko se aktivno vključim v razprave o splošnih temah in argumentirano zagovarjam svoje stališče.	Sposoben sem se tekoče in naravno izražati, ne da bi pri tem preveč očitno iskal primerne izraze. Jezik znam uporabljati tako v družabne kot tudi v profesionalne namene in ga prilagajati glede na želeni učinek. Znam natančno oblikovati svoje misli in poglede ter svoj prispevek primerno prilagoditi prispevkom ostalih.	Lahko sodelujem v vsakem pogovoru in razpravi. Dobro poznam besedne zveze in pogovorni jezik. Govorim tekoče in znam natančno izraziti tudi majhne pomenske odtenke. Če pri sporazumevanju naletim na kakšno težavo, jo znam spretno zaobiti in preoblikovati težavno mesto tako, da sogovorniki tega niti ne opazijo.

	Govorna produkcija	Znam uporabljati preproste besedne zveze in povedi, s katerimi lahko opišem, kje živim, in ljudi, ki jih poznam.	Uporabiti znam vrsto besednih zvez in povedi, s katerimi lahko na preprost način opišem svojo družino in druge ljudi, življenjske pogoje ali svojo preteklo izobrazbo in predstavim svojo trenutno ali prihodnjo zaposlitev.	Znam tvoriti preproste povedi iz besednih zvez, s katerimi lahko opišem svoje izkušnje in dogodke, sanje, želje in ambicije. Nakratko znam razložiti svoje poglede in načrte. Sposoben sem pripovedovati zgodbo ali obnoviti vsebino knjige oziroma filma in opisati svoje odzive.	Jasno in natančno znam opisati mnogo stvari s področij, ki me zanimajo. Znam razložiti svoj pogled na določen problem in podati prednosti in pomankljivosti raznih možnosti.	Sposoben sem jasno in natančno opisati zapletene probleme, pri čemer je treba smiselno povezati manjše teme, razviti določene točke in napraviti primeren zaključek.	Sposoben sem jasno in tekoče podajati opise ali argumente. Govoru znam dati logično obliko, ki sprejemnika opozarja na pomembna mesta. Slog govorenja znam prilagoditi situaciji.
PISANJE	Pisno izražanje	Pisati znam kratka, preprosta sporočila na razglednice, npr. s počitniškimi pozdravi. Izpolnjevati znam obrazce, ki zahtevajo osebne podatke, npr. vnesti ime, državljanstvo in naslov na hotelski obrazec.	Sestavljati znam kratka, preprosta obvestila in sporočila, ki se nanašajo na trenutne potrebe. Pisati znam zelo preprosta osebna pisma, npr. se komu za kaj zahvaliti.	Pisati znam preprosta, a povezana besedila v zvezi s splošnimi temami ali temami s področja osebnega zanimanja. Pisati znam osebna pisma, v katerih moram opisati izkušnje in vtise.	Pisati znam jasna, natančna besedila v zvezi s široko paleto problematik, ki se tičejo mojega področja zanimanja. Pisati znam eseje ali poročila, v katerih moram podati kake informacije ali zagovarjati oziroma zavračati določena stališča. Znam pisati pisma, v katerih moram poudariti pomen določenih dogodkov in izkušenj.	Sposoben sem tvoriti jasna, slogovno dobra besedila, v katerih moram obširneje izraziti svoja stališča. V pismih, esejih ali poročilih znam natančno razložiti zapleteno problematiko, pri kateri mora biti jasno razvidno, katera dejstva se mi zdijo najpomembnejša. Oblikovati znam različne vrste besedilv prepričljivem in osebnem slogu, primernem za bralca, ki mu je tako besedilo namenjeno.	Tvoriti znam jasna, tekoča, slogovno primerna besedila. Znam pisati zahtevna pisma, poročila in članke, v katerih mora biti problematika prikazana tudi s pomočjo logične zgradbe, ki sprejemniku pomaga, da lažje opazi in si zapomni pomembne točke. Znam pisati povzetke in kritike strokovnih in literarnih del.

Priloga 2 : Preglednica za samoocenjevanje

© Council of Europe / Conseil de l'Europe (http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/documents/assessment_grid_Slovenian.doc)